

СТАНОВИЩЕ

за докторската дисертация на Евелина Радославова Андреева тема: *"Трансформации на журналистическото съдържание в новото информационно пространство"* (Въз основа опита на традиционните информационни агенции, медиите на Нюз Корпорейшън и социалните мрежи) за присъждане на образователната и научна степен „доктор”, СУ "Св.Климент Охридски, ФЖМК, катедра "Комуникация и аудиовизуална продукция".

Професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Медии и комуникации- Журналистика)

Научен ръководител: проф.д.ф.н. Милко Димитров Петров

Автор на становището: проф.д.ф.н. Милко Димитров Петров

1. Актуалност на избраната тема за дисертация

Актуалността на темата на дисертация е безспорна. Един от най-важните проблеми в условията на интернет и социалните мрежи е именно кардиналната промяна в създаването и разпространението на медийното съдържание. Днес то се доставя по всяко време, на всяко място, и на различни медийни платформи-традиционни и дигитални. Дисертационният труд много добре съчетава теоретичния анализ и емпиричните изследвания, които имат своята доказателствена тежест. Докторантката Евелина Андреева показва сериозни теоретични познания- тя представя много автори и научни школи, проследява етапите в развитието на журналистическото съдържание и неговите трансформации в новите цифрови условия и онлайн практики. Извършеният теоретичен анализ респектира и с проведените емпирични изследвания с помощта на качествени методи, които внасят допълнителна аргументация в теоретичното изследване и направените научни изводи.

2. Структура и съдържание на дисертацията

Дисертационният труд е в обем общо от **375 страници**, и се състои от **Предговор, три глави, заключение, библиография**, която включва **86 заглавия**, от които **48 заглавия** - на български език, и **38 заглавия**- на английски език. Дисертационният труд съдържа и две приложения- **Приложение №1**, което включва авторска анкета със сто респонденти и **Приложение №2**, включващо **22 дълбочинни интервюта** с водещи експерти, журналисти, създател на подкаст и университетски професор.

Като обем, структура, научни методи, изводи и обобщения, дисертационният труд напълно отговаря на научните изисквания, които се предявяват към една докторска дисертация.

Извършеният научен анализ се основава на **интегрална методология**, която включва *проучване и представяне на научни теории и автори, използване на социологически данни, основани на качествени методики, контент анализ на медийното съдържание в информационните агенции, медиите на Нюз корпорейшън и социалните мрежи.* Професионалното съчетаване на теоретичните и практико-приложните методи създава висока доказателствена стойност на дисертационния труд, създава нужното качество на научните изводи и обобщения.

Първа глава анализира медийното съдържание и неговите влияния върху аудиторията. Докторантката Евелина Андреева основава своя научен анализ на две теории, които определят действащите бизнес модели в съвременните медии- моделът "употреба - удовлетворение" и моделът на зависимостта от медии. Правилна е тезата, че съдържанието създава стойност и носи ползи на аудиторията. Неговата архитектура е най-съществената компонент от бизнес модела на всяка медия. В условията на интернет, *"медийната уеб сергия изобилства от фалшиви, но сензационни новини"*. Аудиторията бива привличана от непотвърдени, но скандални заглавия, които гарантират висок брой на кликовете и нарастващо увеличение на аудиторията. Докторантката поддържа тезата на Ювал Ноа Харари, че *"трансформацията на съдържанието е подчинена на технологичната революция, която превръща 21 век - във века на алгоритмите и изкуствения интелект. Тяхната сила ще е многократно по-голяма от революциите, предизвикани от изобретяването на печатарската преса, телеграфа, телефона и откриването на антибиотиците"*.

Втора глава разглежда трансформацията на модела на Харолд Ласуел в комуникацията на 21 век. Обстойно се представя **трансформацията на създателите на съобщения** в съвременния дигитален свят - информационните агенции, блогърите и подкастерите, гражданите в ролята им на комуникатори в социалните мрежи, изкуственият интелект. Предмет на научен анализ е трансформацията на съобщенията - *гражданската журналистика, журналистиката на данните, бранд журналистиката.* Анализира се и промяната на комуникационните канали, според начина на създаване на журналистическо съдържание, което вече се разпространява на различни онлайн платформи. Всичко това логично води до сериозна трансформация на потребителите-разпространители на медийно съдържание - *граждани-журналисти, работи-журналисти, ПР експерти- журналисти* и др. Което влече след себе си трансформация на журналистиката като професия.

Трета глава разглежда съдържанието на бъдещето. Дали новият век ще наложи в съдържанието ролята на алгоритмите и аматьорите, а автоматизираната журналистика ще бъде масово предпочитана от традиционната? Доколко медийните модели на новото време ще предложат на потребителя медии за богати и новини за бедни, които ще бъдат основните медийни модели на бъдещето?

Евелина Андреева, в две самостоятелни приложения, обстойно представя извършените от нея емпирични изследвания - 22 дълбочинни интервюта и анкета със 100 респонденти, които са експерти в своята област.

Авторефератът на дисертацията съдържа всички необходими научни реквизити- **резюме** на дисертационния труд, **обект и предмет** на научното изследване, **основни научни цели, хипотези и научни задачи**, използвана **методология**, получени **научни резултати и научни приноси** и др.

3. Научни приноси

Дисертационният труд е оригинално научно изследване, което съдържа няколко основни научни приноси:

Първият принос е цялостният научен анализ на трансформациите на журналистическото съдържание в новото дигитално пространство. В него съдържанието вече зависи от гражданските мобилизации в социалните мрежи, при които *медийните, създателите на съдържание, аудиторията и лидерите на мнения* разменят своите роли и функции. Дисертационният труд предлага професионални и убедителни доказателства за кардиналната промяна в масовата и междуличностната комуникация. Социалните мрежи дават трибуна на всеки да създава групи за граждански натиск, да развива своята гражданска активност. Това стимулира развитието на гражданската журналистика онлайн. Задълбоченият теоретико-практически анализ на трансформациите на журналистическото съдържание- на съобщението, комуникаторите, жанровете и комуникационните канали, на гражданите като медийни потребители и създатели на съдържание, на изкуствения интелект и новата рожурналистика, е цялостен изследователски подход, който отличава този дисертационен труд.

Вторият принос е научният анализ, който разглежда съдържанието на бъдещето, кое от него ще бъде най-търсено и желано от потребителя, дали новият век принадлежи на алгоритмите и аматьорите, и кой ще притежава авторските права върху автоматизираната журналистика, създавана с помощта на алгоритми, колко бързо ще се развият медиите за богати и бедни, които ще са основните журналистически модели на бъдещето? Този научен анализ има висока прогностична стойност и

практическа ползност за всички потребители на съдържание на различни дигитални платформи. Той създава цялостна прогностична картина на съдържанието на бъдещето - с неговите силни и слаби страни, с основните дигитални канали и форми и главни бизнес модели.

Третият принос са проведените емпирични изследвания - 22 дълбочинни интервюта с водещи експерти и журналисти, както и анкета с един въпрос отправена към 100 респонденти. Въз основа на получените резултати от тези емпирични изследвания, Евелина Андреева прави интересни научни изводи и обобщения, които са от практическа полза за осмисляне на механизмите за влияние на интернет и социалните мрежи върху развитието и трансформациите на съдържанието и цялостната промяна в неговата архитектура и функциониране.

4. Публикации по темата на дисертацията.

Докторантката Евелина Андреева е представила **3 научни публикации** в авторитетни научни списания, които напълно отговарят на необходимите законови изисквания.

5. Препоръки и въпроси към докторанта

Дисертацията е оригинално научно изследване, което ще бъде полезно за медийни изследователи, журналисти в областта на традиционните и онлайн медиите, специалисти по медийно съдържание, връзки с обществеността, експерти по медиазнание, просветени читатели. Ето защо препоръчвам това актуално и първо по рода си, научно изследване да бъде публикувано, след известна редакция.

6. Заключение

Дисертационният труд впечатлява с извършения научен анализ и получените изследователски резултати. Докторантката Евелина Андреева показва задълбочени познания в областта на *медиите, интернет и социалните мрежи*, и тяхното влияние върху трансформациите на журналистическото съдържание в новите дигитални условия. Получените резултати от теоретичния анализ са проверени и чрез две емпирични изследвания, проведени от докторантката, които усилват доказателствената стойност на този дисертационен труд.

Всичко това ми дава нужните основания **напълно убедено** да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на Евелина Радославова Андреева за нейната дисертация на тема: *"Трансформации на журналистическото съдържание в новото информационно пространство"* (Въз основа опита на традиционните информационни агенции, медиите на Нюз Корпорейшън и социалните мрежи),

,професионално направление 3.5.Обществени комуникации и
информационни науки (Медии и комуникации-Журналистика).

София, октомври 2021г.

Подпис:
проф. д.ф.н.Милко Петров